

dena správně izolace. Příčinná souvislost nebyla přerušena jednáním zřízenců ředitelství pošt a telegrafů, jímž došlo k dotyku s telefonním vedením, jelikož v příčinné spojitosti jest každá jednotlivá podmínka úrazu a spojitost tato se přerušuje jen úmyslným jednáním třetí osoby, po případě i poškozeného, směřujícím ku přivedení protizákonného výsledku. Bylo tedy na žalované obci, by provedla důkaz shora vzpomenutý, t. j. podle materiálu k III. dílčí novele obč. zák. důkaz, že nepominula učiniti vhodná opatření, která podle poměrů a stavu věci lze rozumně očekávati (sb. n. s. 6042). Ve směru tom žalovaná prokázala, že dílo dala provésti odbornou firmou a že elektrická síť byla pak se všemi přípojkami, včetně přípojky, o niž tu jde, úředně schválena a k provozu odevzdána. Mohla tudíž žalovaná obec ovšem spoléhati, že dílo jest bezvadné a neměla rozumné příčiny k nějakému opatření, avšak jen potud, pokud šlo o vadu tajnou pro ni nepoznatelnou (sb. n. s. 3960, 6042), neboť jinak byla povinna, ji odstraniti, třebaže dílo bylo zadáno firmě odborné a schváleno příslušným úřadem. Než v tomto směru schází potřebná skutková zjištění a dlužno proto věc s tohoto hlediska projednati a zejména vhodným znaleckým důkazem ve směru tom objasniti.

Čís. 7199.

Osmihodinná doba pracovní (zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n.).

Odměnu za práci přes čas lze paušalisovati. Stačí, byly-li si strany vědomy, že ujednaná mzda zahrnuje v sobě odměnu také za dobu, jež převyšovala osmihodinovou pracovní dobu. Lhostejno, zda zaměstnavatel stanovil pracovní doby, převyšující osmihodinovou pracovní dobu, se svolením živnostenského inspektorátu, či bez něho.

(Rozh. ze dne 30. června 1927, Rv II 248/27.)

Žalobce pracoval od 12. srpna 1925 do 13. září 1926 jako mlynářský pomocník ve mlýně žalovaného za týdenní mzdu 80 Kč s úplnou stravou a bytem. Dne 12. září 1926 byl žalobce ze služby propuštěn a obdržel odbytné za čtrnáctidenní výpovědní lhůtu 374 Kč. Tvrdě, že v podniku žalovaného pracoval denně 12 hodin, domáhal se žalobce na žalovaném úplaty za práci přes čas. Procesní soud prvního stádia žalobu zamítl, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Zjištěním, že byla za 12hodinnou pracovní směnu umluvena týdenní mzda 80 Kč se stravou a bytem, dále, že za pracovní dobu převyšující 8hodinnou pracovní dobu až do 12 hodin byla ujednaná paušální odměna, dále že podle úmluvy měla býti zaplácena jen práce přes 12hodinovou směnu a táž skutečně byla zaplácena, konečně, že žalobce odměnu za 4 hodiny přesahující 8hodinnou pracovní dobu při výplatě mzdy nikdy nežádal, jest zamítnutí žalobní žádosti úplně ospravedlněno. Po stránce právní tvrdí žalobce, že zákonem o osmihodinové pracovní době, vydaným podle Versailleské mírové smlouvy,

povolování delší pracovní doby bylo ponecháno jen živnostenským inspektorům; ujednání 12hodinné pracovní doby odporuje prý zákonu a dobrým mravům. Rozhodnutí nejvyššího soudu prvním soudem citované (čís. sb. 3341) se prý týče jen obchodních pomocníků, kdežto tu platí ustanovení § 72 živn. řádu. Naproti tomu sluší však poukázat k tomu, že onen zákon výjimečně povoluje též překročení osmihodinné pracovní doby pro některé podniky, k nimž patří též mlýny. Znaleckým svědkem a výpovědí žalovaného jest mimo to dokázáno, že živnostenský inspektorát má vědomost o dvanáctihodinné směně ve mlýně žalovaného a že postup tento trpí. Ostatně pro soud jest jen směrodatným, zda žalobce za dobu přesahující 8hodinnou pracovní dobu dostal odměnu, nehledíc k tomu, zda 12hodinná směna úředně byla povolena čili nic. Že by paušalování odměny za čtyři hodiny převyšující 8hodinnou pracovní dobu odporovalo dobrým mravům, nelze říci. Také stanovisko prvního soudu jest správné, že se odvolatel, ani kdyby oné odměny nebyl dostal, vzdal jí tím, že ji po trvání služebního poměru nikdy ne žádal, lhostejno, opomenul-li to proto, by nebyl propuštěn či z jiného důvodu. Znamenalo by to právní nejistotu ve služebním poměru, mohl-li by zaměstnanec po roce nebo po době více let vznést nároky na další odměnu, již v době trvání tohoto poměru nikdy ne žádal.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalobce opírá žalobní nárok o zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n., z jehož předpisů (§§ 6 a 7) nepochybně vyplývá, že veškeré práce, vykonané mimo pravidelnou osmihodinnou dobu pracovní, mají býti zvlášť placeny. Předpisy tohoto zákona však nezakazují, by smluvní strany odměnu za »práci přes čas« nepaušalovaly, a, stalo-li se tak, platí mezi nimi podle § 1152 obč. zák. a § 72 živn. ř. tato paušálně smluvená odměna. Je tedy mylným názor dovolatelův, že úmluvy takové jsou podle § 879 obč. zák. zmatečné (nicotné) (sb. n. s. 5537). Prvý soud sice nezjistil, jaká částka ze smluvené mzdy 80 Kč připadala na práce přes čas, o něž ve sporu jde, leč to nevádí. Stačíť ku platnosti úmluvy prvním soudem zjištěné, že si obě strany byly toho vědomy, že ujednaná týdenní mzda zahrnuje v sobě odměnu za celou dvanáctihodinnou směnu, tedy také za práce, vykonané v době čtyř hodin, o něž směna osmihodinnou dobu pracovní převyšovala. Zda žalovaný stanovil dvanáctihodinnou směnu pracovní se svolením živnostenského inspektorátu či bez něho, je pro rozhodnutí sporu lhostejno. Při neoprávněném překročení zákonné doby pracovní přicházejí sice v úvahu trestní ustanovení § 13 uv. zák., avšak pro posouzení žažalovaného nároku po stránce právní je rozhodující pouze úmluva stran nižšími soudy zjištěná. Podle této úmluvy byla odměna za práci, vykonanou v ujednaných dvanáctihodinných směnách mimo osmihodinnou dobu pracovní, paušalována, příslušné smluvní nároky žalobcovy byly uspokojeny zaplacením ujednané paušální mzdy a žalobce nemá tudíž práva žádati za tyto práce přes čas další odměnu. Pokud nižší soudy

projevily názor, že se žalobce nároku na odměnu za tyto práce přes čas vzdal tím, že ho ani za doby služebního poměru při týdenních výplatách ani při propuštění ze služby neuplatňoval, není třeba přezkoumávat, zda v tomto směru posoudily věc správně, poněvadž k zamítnutí žalobního nároku stačí důvod již uvedený.

Čís. 7200.

Článkem 5. obchodní a plavební smlouvy s Itálií (vládní nařízení ze dne 9. ledna 1922, čís. 4 sb. z. a n.), nebyl odklizen rozdíl mezi Italy jako cizozemci a československými státními příslušníky co do soudní příslušnosti, jmenovitě nebyl odklizen rozdíl, jež činí § 46 stanov pražské plodinové bursy mezi cizozemci a československými státními příslušníky. Vzhledem k § 46 stanov pražské plodinové bursy podrobují se Italové příslušnosti rozhodčího soudu pražské plodinové bursy již tím, že přijmou bez námítky závěrečný list s doložkou o této příslušnosti.

(Rozh. ze dne 1. července 1927, R I 455/27.)

Nálezem rozhodčího soudu Plodinové bursy v Praze ze dne 2. července 1925 byla ve věci tuzemské banky proti italské firmě zamítnuta námítka nepřislušnosti, vznesená žalovanou stranou s tím odůvodněním, že žalovaný jest italským státním občanem, — že žalovaný resp. žalovaná strana obdržela a bez námitek si ponechala závěrečný list ze dne 13. srpna 1925, v němž obsaženy jsou doložky: »Na základě zvyklosti Pražské plodinové bursy a s podrobením se neodvolatelnému a exekuce způsobilému výroku rozhodčího soudu Pražské plodinové bursy«, — že dopisem z 31. srpna 1925 žalovaná potvrdila přijetí závěrečného listu na 3.000 q sušených řízků a prohlásila, že řádně podepsaný protilist vrátí, jakmile její banka jí oznámí, že banka zřídila pro žalujícího prodávatele akkreditiv. Rozhodčí soud neuvěřil tvrzení zástupce strany žalované, že k tomu dopisu byl připojen lístek, v němž žalovaná prohlásila, že obchod nabude platnosti teprve po podepsání závěrkového listu předsedou družstva, poněvadž je to v obchodě naprosto neobvyklé, ježto přičilo by se to podle názoru rozhodčího soudu zásadě důvěry v obchodě obvyklé vkládati do dopisu, kterým se potvrzuje tak důležitá věc, jako jest přijetí závěrečného listu a souhlas s jeho podmínkami, lístek obsahující v podstatě prohlášení zcela opačného obsahu, totiž, že se obchod uznává jen v tom případě, že bude závěrečný list podepsán předsedou družstva. Pokud se žalovaná odvolává na čl. 5 nařízení vlády republiky Československé ze dne 9. ledna 1922, čís. 4 sb. z. a n., má rozhodčí soud za to, že jest to pozdější zákon všeobecný, kterým naprosto nebyl zrušen dřívější speciální zákon, který jest obsažen v čl. XIV. odst. 3. uvoz. zák. k c. ř. s., poněvadž by takové zrušení muselo býti výslovné a poněvadž tento speciální zákon vztahuje se na cizí příslušníky všech států, tedy ne toliko na příslušníky státu italského. Z citovaného vládního nařízení jest však vidno, (obdoba §u 1 odst. 1), pokud jsou ustanovena obmezení pro příslušníky všech cizích států československými